

SZLACHTA KSIĘSTWA CIESZYŃSKIEGO

TAJEMNICE WARSZTATU GENEALOGA I HERALDYKA

Otwarta 30 lipca 2004 r. w Książnicy Cieszyńskiej wystawa pt. „Szlachta księstwa cieszyńskiego: tajemnice warsztatu genealoga i heraldyka” przedstawia wybór źródeł do badania dziejów cieszyńskiej szlachty i ukazuje, jakich informacji źródła te dostarczają. Mimo, iż cieszyńska

Herb trumienny Eugeniusza hrabiego Larischa-Mönnicha (†1880)
Ze zbiorów Muzeum Śląska Cieszyńskiego

szlachta dawno już zeszła z areny dziejów, do dzisiaj zachowało się wiele śladów jej istnienia. Kryją się one nie tylko w archiwach, bibliotekach i muzeach, ale widoczne są również w otaczającym nas krajobrazie. Dla genealogów i historyków podstawowym źródłem badawczym są archiwalne dokumenty, metryki, pamiątniki, korespondencja, dawna literatura okolicznościowa, rękopiśmienne i drukowane herbarze, a także zdobiące bramy zamków herby, zachowane w kościołach i na cmentarzach nagrobki i epitafia, które są obecnie najbardziej wyrazistymi świadectwami dawnej szlacheckiej świetności. Na ich podstawie rozpoznaje się szlachecką symbolikę, bada więzi rodzinne, dzieje wybranych rodów, szlachecką obyczajowość, ceremoniał i hierarchię.

Najcenniejszym źródłem są dla genealogów księgi metrykalne. Przynoszą one nie tylko informacje o datach narodzin, ślubów, zgonów, ale również wiadomości dotyczące rodziców i chrzestnych, stanu społecznego, wyznania i miejsca pochówku. Najstarsze księgi metrykalne pojawiły się w księstwie cieszyńskim w 1628 r., kiedy to w parafii św. Marii Magdaleny w Cieszynie założono pierwszą metrykę chrztów.

Wiele informacji znajduje się również w metrykach cieszyńskiej parafii ewangelickiej, a także w księgach metrykalnych parafii położonych na terenie majątków szlacheckich. Kolejnym źródłem do badań nad dziejami cieszyńskiej szlachty są spisywane w kancelarii dworskiej dokumenty herbowe potwierdzające nadanie szlachectwa bądź tytułu barona, hrabiego lub księcia. Na wystawie przedstawiono pergaminowe dyplomy baronowskie Jerzego Szobiszowskiego z Szinowic z 1636 r. i Rudolfa Cselesty z Cselestyny z 1767 r. Ważnym źródłem do badań genealogicznych są archiwa rodzinne, przechowywane głównie w Archiwum Krajowym w Opolu i w Bibliotece Narodowej w Wiedniu. W kolekcjach tych odnaleźć można dokumenty herbowe, kopie aktów metrykalnych, stanu cywilnego, testamenty, korespondencję, pamiątniki i kroniki rodzinne, druki okolicznościowe, nekrologi i klepsydry, a przede wszystkim dokumenty odnoszące się do spraw własnościowych. Podstawowym źródłem do badań nad majątkami cieszyńskiej szlachty są wytwarzane w kancelarii książęcej od połowy XV w. metryki książęcej kancelarii, zawierające ewidencję dokumentów wystawionych dla szlachty. Podobne informacje znajdują się w urbarzach zawierających wiadomości o nieruchomościach należących do szlachty i księgach gruntowych, zawierających uwierzytelniane przez urzędników książęcych odpisy dokumentów potwierdzających kontrakty kupna-sprzedaży, testamenty i umowy przedślubne poddanych książęcych, których część dotyczy szlachty posiadającej majątki w obrębie dóbr książęcych.

Do najważniejszych źródeł genealogicznych należą archiwalia pochodzące z kancelarii sądu ziemskiego. Są to księgi confirmacyjne zawierające odpisy kontraktów kupna-sprzedaży majątków, księgi hipoteczne informujące o obciążeniach ciężących na poszczególnych majątkach i osobach, a także metryka szlachecka z przełomu XVIII i XIX w. do której wpisywano dokumenty nobilitacyjne, inkolaty i inne dokumenty herbowe wystawione przez Habsburgów. Z dokumentacji aktowej cieszyńskiego sądu ziemskiego cenne wiadomości przynoszą kolekcje testamentów oraz kontraktów kupna-sprzedaży. Cenne źródło informacji stanowią dla genealoga dokumenty i księgi miejskie. Spośród miast Śląska Cieszyńskiego najlepiej zachowane archiwum posiada Cieszyn. W cieszyńskich księgach miejskich wiele jest wpisów dotyczących miejskich nieruchomości szlachty, mniej umów ślubnych i testamentów. Ale również w innych typach źródeł można odszukać istotne wiadomości odnoszące się do kontaktów gospodarczych i sporów między szlachtą a mieszczanami.

(dok. na str. 2)

CIESZYŃIAK W ATENACH

17 września 2004 r. nastąpi uroczyste otwarcie Paraolimpiady na Stadionie Olimpijskim w Atenach. W Paraolimpiadzie, która trwać będzie do 28 września 2004 r., udział weźmie 4000 niepełnosprawnych sportowców, 140 reprezentacji narodowych. Polacy będą bronili ósmego miejsca z Sydney, gdzie zdobyli 53 medale. Wśród narodowych paraolimpijczyków znajdzie się reprezentant Cieszyna – Janusz Rokicki, który będzie walczył o medal w pchnięciu kulą (23 IX 04 r.) oraz rzucie dyskiem (26 IX 04 r.).

W styczniu br. Janusz Rokicki został powołany do Kadry Narodowej, natomiast w kwietniu br. do Kadry Paraolimpijskiej. Nominację tą poprzedziło wiele sukcesów, m.in. zdobycie złotego medalu w pchnięciu kulą i srebrnego w rzucie dyskiem na Mistrzostwach Polski LA w Szczecinie; złotego medalu w pchnięciu kulą oraz w rzucie dyskiem na Mistrzostwach LA Słowacji; srebrnego medalu w pchnięciu kulą na Mistrzostwach LA Niemiec oraz złotego medalu w pchnięciu kulą i brązowego w rzucie dyskiem na Przedparaolimpijskich Mistrzostwach we Włoszech.

(dok. na str. 3)

Zdjęcie ze zbiorów Cz. Banota

Od lewej: Czesław Banot - menedżer, Janusz Rokicki, Zbigniew Gryźboń - trener

Burmistrz Miasta postanowił

9 – 18 sierpnia 2004 r.

- Skierować pod obrady Rady Miejskiej projekt uchwały Rady w sprawie:
  - zaciągnięcia na warunkach preferencyjnych długoterminowej pożyczki ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pod nazwą "Zakup autobusu dla komunikacji miejskiej w Cieszynie",
  - zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego stwierdzającego nieważność uchwały Nr XXV/231/04 Rady Miejskiej z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie opłat za świadczenia prowadzonych przez Gminę przedszkoli publicznych,
  - zmiany budżetu Miasta na rok 2004,
  - zmiany uchwały własnej nr LI/503/02 z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Środowiska Miasta Cieszyna na lata 2002-2005,
  - zaskarżenia rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego stwierdzającego nieważność uchwały Nr XXV/229/04 Rady Miejskiej z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie zniesienia dzielnicy "Boguszowice",
  - doposażenia ZBM w majątek w postaci nieruchomości przy ul. Ładnej zabudowanej budynkiem likwidowanego przedszkola,
  - uchylene uchwały własnej dot. wynagrodzenia pracowników nie będących nauczycielami zatrudnionych w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach,
  - zasad zwrotu zasiłków celowych i okresowych oraz wydatków na pomoc rzeczową.
- Przeznaczyć 2000 zł na promocję Miasta podczas Wyścigu Kolarskiego – Puchar Polski "Błękitna Wstęga Olzy", o puchar Burmistrzów Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.
- Odmówić:
  - nabycia od osoby fizycznej działki nr 71/1 obr. 64, zajętej pod drogę dojazdową do jej posesji.
  - wyznaczenia miejsca dla prowadzenia handlu z przyczepy samochodowej na działce przy ul. Przykopa.
- Wydzierżawić:
  - PHU "Angela" z Bielska-Białej część płyty Rynku w dniach 17, 19, 20 sierpnia 2004 r. w godz. 10.00 – 17.00, z przeznaczeniem na przeprowadzenie promocji i sprzedaży nowego produktu kosmetycznego.
  - osobie fizycznej grunt – działkę nr 18/2 położony przy ul. Działkowej, z przeznaczeniem na cele ogrodnicze, od 23 sierpnia 2004 r., na czas nieokreślony.
  - osobom fizycznym część działki położonej przy ul. Przykopa, z przeznaczeniem na cele ogrodnicze i garażowe.
- Zatwierdzić:
  - tryb przetargu nieograniczonego i treść dokumentów dla przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty: "Zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją łącznika i sali gimnastycznej oraz przebudową pomieszczeń w SP nr 3 z przystosowaniem do celów rehabilitacyjno – dydaktycznych".
  - protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę tonerów i atramentów do drukarek oraz unieważnić ww. postępowanie. Wyrazić zgodę na zawarcie umowy z firmą "BIUROHIT" ze Skoczowa na zakup ww. materiałów na zabezpieczenie potrzeb Urzędu Miejskiego do 31.12.2004 r.
  - protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę na dostawę programów antywirusowych i narzędziowych oraz zawrzeć umowę z firmą "Point-AS" z Warszawy.

(dok. na str. 4)

SZLACHTA KSIĘSTWA...

(dok. ze str. 1)

Kolejnym ważnym źródłem do badań genealogicznych są metryki uniwersyteckie. Przynoszą one wiadomości nie tylko na temat wykształcenia młodych cieszyńskich szlachciców, ale w niejednym przypadku pozwalają dopełnić informacje na temat ich personaliów i koligacji rodzinnych. Podobne znaczenie posiadają też akta obu cieszyńskich gimnazjów, katolickiego i ewangelickiego, a także dokumenty związane z funkcjonowaniem konwiktów Paczyńskiego i Cselesty. Na archiwa wymienionych placówek składają się wszelkiego typu wykazy uczniów, dzienniki lekcyjne, uczniowskie wypracowania, czy wreszcie sprawozdania szkolne, także drukowane. Zródłem szczególnie przydatnym dla studiów nad szlachtą są pochodzące z gimnazjum ewangelickiego w Cieszynie XVIII i XIX – wieczne zeszyty egzaminacyjne. Dużą wartość dla badań nad szlachtą cieszyńską mają również spuścizny historyków i genealogów, którzy przed wieloma laty korzystali ze źródeł, często już dziś nie istniejących. Największe znaczenie posiadają w Cieszynie materiały zgromadzone przez księdza Leopolda Jana Szersznika, wśród których znajdują się jego dwa rękopisy dotyczące szlachty, oryginalne dokumenty a także dwa cenne manuskrypty z herbami szlachty cieszyńskiej: Herbarz Goczałkowskich z pierwszej połowy XVII w., i drugi pt. Scutum Nobilium Ducatus Teschenensis z początku XIX w. Pod koniec XIX i w pierwszej połowie XX w. badania nad szlachtą prowadzili w Cieszynie Albin Teodor Prokop, Franciszek Popiołek oraz Wiktor Karger.

Oprócz źródeł rękopiśmiennych dla genealoga i heraldyka bardzo ważne znaczenie mają również źródła drukowane. Na wystawie przedstawiono najstarsze z nich dotyczące szlachty morawskiej i śląskiej sporządzone w XVI w. przez Bartosza Paprockiego i w XVIII w. przez Johanna Sinapiusa, zawierające nieliczne wiadomości o cieszyńskiej szlachcie. Badania nad cieszyńskimi rodzinami szlacheckimi rozpoczął Konrad Błażek w 1886 r. wydając herbarz Śląska Austriackiego. Dopiero w XX w. ukazały się monografie szlacheckich rodów Marklowskich z Żebraczy i Skoczowskich z Kojkowic. Na początku XX w. powstała praca Albina Teodora Prokopa, budowniczego miejskiego w Cieszynie, pozostająca nadal w rękopisie, omawiająca genealogię kilkudziesięciu rodzin szlacheckich, których herby umieszczono w sali sesyjnej cieszyńskiego ratusza. Największy wkład do badań nad dziejami śląskich rodów szlacheckich wniósł czeski genealog Josef Pilnáček. Do najważniejszych prac Pilnáčka, obok herbarza morawskiego, należy herbarz rodów górnośląskich pt. Rody stareho Slezska. Po II wojnie światowej w Polsce i w Czechach długo nie ukazywały się tego typu prace. W tym czasie w Austrii dzieło J. Pilnáčka kontynuował Ludwig Igálffy-Igály, w którego dorobku naukowym znajduje się wiele interesujących opracowań poświęconych szlachcie górnośląskiej. Ożywienie badań nad szlachtą, w tym cieszyńską, nastąpiło w latach dziewięćdziesiątych minionego stulecia. Z najważniejszych publikacji z tego okresu należy odnotować kilkanaście monografii rodzin szlacheckich zamieszczonych w wydawanym w Czechach słowniku biograficznym Śląska i Północnych Moraw, a przede wszystkim opublikowane przez cieszyński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego dwa zeszyty pt. Familia Silesiae zawierające artykuły poświęcone szlachcie cieszyńskiej. W swych badaniach genealog, a zwłaszcza heraldyk nie może ograniczać się wyłącznie do źródeł pisanych i drukowanych. Należy wykorzystać również różnego typu obiekty zabytkowe związane ze szlachtą. Do tego typu źródeł zalicza się malowane portrety, fotografie, epitafia, nagrobki, klepsydry, tłoki pieczętna a nawet przedmioty codziennego użytku sygnowane herbem właściciela.

Prezentowane na wystawie eksponaty pochodzą ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Cieszynie, Biblioteki im. Tschammera, Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Parafii Rzymskokatolickiej św. Marii Magdaleny w Cieszynie, Książnicy Cieszyńskiej oraz prywatnej kolekcji Mariusza Makowskiego.

Wystawę można zwiedzać do 12 listopada 2004 r. w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 8.00-15.00. Grupy zorganizowane prosimy o wcześniejsze uzgodnienie terminu pod nr tel. (0-33) 85-13-844. W warunkach, gdy nie koliduje to z obsługą Czytelników, wystawę można zwiedzać także w godzinach, w których czynna pozostaje Czytelnia Ogólna Książnicy Cieszyńskiej, a mianowicie w dni powszednie (poza czwartkiem) do godz. 18.00, a w soboty w godzinach 9.00-15.00.

Jolanta Sztuchlik

Dyplom baronowski Jerzego Szobiszowskiego z Szinowic z 1636 r.

Ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej

CIESZYNIAK W ATENACH

(dok. ze str. 1)

Zdjęcie ze zbiorów Cz. Banota

J. Rokicki z trenerem podczas treningu

Do sukcesów tych przyczynił się trener Zbigniew Gryźboń (były Mistrz Polski i Wicemistrz Europy w rzucie dyskiem), a także cały sztab ludzi, którzy zapewnili środki finansowe i udostępniili obiekty sportowe dla celów treningowych.

Zdjęcie ze zbiorów J. Rokickiego

J. Rokicki podczas zawodów

Przed wyjazdem na Paraolimpiadę Janusz Rokicki będzie uczestniczył w Memoriale LA w Białymstoku (20-22 VIII 04 r.) oraz w Zgrupowaniu Kadry Paraolimpijskiej w Wiśle, które zostanie uwieńczone Międzynarodowymi Zawodami Przedparaolimpijskimi (4-5 IX 04 r.) na stadionie Centralnego Ośrodka Szkoleniowego "START" Wisła.

Zdjęcie ze zbiorów J. Rokickiego

J. Rokicki z S. Bubką

Zdjęcie ze zbiorów Cz. Banota

Na Mistrzostwach LA Słowacji

Zdjęcie ze zbiorów J. Rokickiego

Przedparaolimpijskie Mistrzostwa we Włzech

Wylot reprezentacji Polski do Aten nastąpi 10 IX 04 r. Naszym Paraolimpijczykom życzymy powodzenia i wielu sukcesów.

Czesław Banot

GODZINY PRACY URZĘDU MIEJSKIEGO

7.30 – 15.30

wtorek: 7.00 – 17.00

Kasy podatkowe czynne: 8.00 – 15.00

wtorek: 8.00 – 16.30, przerwa: 11.00 – 11.15

nr tel. (033) 8520701,

e-mail: urząd@um.cieszyn.pl

<http://www.um.cieszyn.pl>

Burmi strz Mi asta postanowi ł

(dok. ze str. 2)

- protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę na dostawę sprzętu komputerowego oraz zawrzeć umowę z firmą S.C. FALCON COMPUTERS z Cieszyna.
- protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę na dostawę urządzeń aktywnych sieci komputerowej oraz zawrzeć umowę z firmą Alto Computers z Zabrze.
- Ustalić wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg wewnętrznych, na cele niezwiązane z budową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.
- Dla udzielenia zamówienia publicznego na roboty: "Remont pokrycia dachowego z gontów drewnianych na kościele Św. Mikołaja na Wzgórzu Zamkowym", zlecić firmie Zakład Ogólnobudowlany z Zamarz wykonanie remontu pokrycia dachowego na ww. kościele.
- W celu przeprowadzenia na terenie Miasta wyborów uzupełniających do Senatu RP w dniu 12.09.2004r. powołać dwadzieścia siedem obwodowych komisji wyborczych.
- Zmienić zarządzenie własne w sprawie ustalenia szczegółowego planu przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Cieszyna na 2004 r.
- Wprowadzić w Urzędzie Miejskim Regulamin Pracy Komisji, działających w postępowaniu o udzielanie zamówień publicznych.
- Wszczęć postępowanie:
  - w formie konkursu na opracowanie architektonicznej koncepcji programowo – przestrzennej „Budowy wielofunkcyjnego obiektu na terenie amfiteatru przy ul. 3 Maja”,
  - o udzielenie zamówienia publicznego na roboty „Zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją łącznika i sali gimnastycznej oraz przebudowę pomieszczeń w SP 3 z przystosowaniem do celów rehabilitacyjno – dydaktycznych”,
  - o udzielenie zamówienia publicznego na roboty: "Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Kościelnej i Hażlaskiej – w ramach Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych" oraz powołać komisję przetargową.
- Wyrazić zgodę na:
  - usunięcie przez Miejski Zarząd Dróg drzew rosnących w pasach drogowych dróg w obrębie będących własnością Gminy Cieszyn,
  - zmianę umowy najmu w zakresie zmniejszenia pow. lokalu użytkowego położonego przy ul. Głębokiej,
  - dokonanie nowego ustalenia wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej w budynku przy ul. Tomanka,
  - zmianę umowy najmu w zakresie zwiększenia powierzchni lokalu użytkowego w budynku przy ul. Głębokiej, z przeznaczeniem na powiększenie powierzchni gabinetu lekarskiego,
  - zamieszczenie urzędowej wersji herbu Miasta Cieszyna na posrebrzanych łyżeczkach okazjonalnych, Warszawskiej Fabryce Platerów "HEFRA" z Legnicy.
- Sprzedać:
  - w drodze bezprzetargowej, na prowadzenie działalności charytatywnej Rzymsko – Katolickiej Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa, działkę położoną przy ul. Bielskiej,
  - w drodze ustnego przetargu nieograniczonego, działki budowlane położone na os. Mnisztwo, przy ul. Kruczej i Bocianie.
- Przeznaczyć do najmu lokal użytkowy położony przy ul. Głębokiej.
- Zlecić Zakładowi Usługowo – Handlowemu z Golezowa usunięcie 31 drzew rosnących na terenie działki stanowiącej własność Gminy, w zamian za pozyskane drewno do wysokości poniesionych kosztów.
- Dokonać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Cieszyna:
  - Dochody po zmianach wynoszą 64.632.329,97 zł,
  - Wydatki po zmianach wynoszą 64.945.869,97 zł,
  - Deficyt 313.540,00 zł

KK

XIII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI WOKALNEJ 20 – 28 VIII 2004 R.

27 VIII GODZ. 19.00

Sala koncertowa Domu Narodowego w Cieszynie

„Liryka tęsknoty i nadziei”

P. Czajkowski, S. Rachmaninow

Wykonawcy:

Sabina Olbrich-Szafraniec – sopran,

Aleksander Teliga – bas,

Halina Teliga – fortepian,

Krzysztof Kolberger – słowo.

Cena biletu: 25 zł.

28 VIII GODZ. 19.00

Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie

Koncert finałowy

Gala Bel Canto

Wykonawcy: Orkiestra Opery Krakowskiej, soliści: Inga Balabanová, Katarzyna Gemeinhardt, Edyta Piasecka, Dainius Stumbras, Rafał Bartmiński, George Dyer, Janusz Borowicz, dyrygent: Andrzej Strazyński, prowadzenie: Małgorzata Mendel, Krzysztof Kolberger.

Ceny biletów: 60 zł – I miejsca

50 zł – II miejsca

40 zł – III miejsca

25 zł – IV miejsca

10 zł – V miejsca

PROJEKCJE FILMÓW

COK DOM NARODOWY – „NASZ KĄCIK”

28 VIII

godz. 12.00 – G. Rossini CYRULIK SEWILSKI, Glyndebourne Festival, wstęp wolny

Kontakt z organizatorem: tel./fax 033 8515643, 033 8510551

Biuro Festiwalu: Cieszyn, ul. Fredry 7 (I piętro)

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo zmian w programie i obsadach

F.H.U. "Tomix"

Sprzedaż hurtowa i detaliczna oraz montaż systemu kolcowego chroniącego przed ptakami.

System jest dostępny na rynku w 15 wersjach.

Jeżeli masz problem z ptakami zadzwoń do nas !!!

TEL: 0502832784 , (033) 855-31-36

NOWI RATOWNICY

Jak co roku Oddział Powiatowy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Cieszynie przeprowadził kurs na stopień Młodszego Ratownika Wodnego oraz Ratownika Wodnego. Kurs odbył się na kąpielisku krytym Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, w okresie od kwietnia do czerwca, z egzaminem na wodach otwartych w Ośrodku Wczasowym "Marcel" w Ochabach. Kurs Młodszego Ratownika Wodnego ukończyło 20 osób (w tym 6 kobiet), natomiast kurs Ratownika Wodnego ukończyło 13 osób (w tym 3 kobiety).

Kursy dofinansowano ze składek członkowskich. Natomiast z powodu braku funduszy nie zrealizowano kursu na stopień Sternika Wodnego.

Stopień Młodszego Ratownika Wodnego zdobyli: M. Czarnik, K. Dziadek, M. Stawowiak, S. Karbowniczek, A. Juras, T. Szczepańczyk, K. Staniszewski, A. Głuchowski, W. Fajcik, P. Pitura, K. Żaczek, M. Pastucha, D. Szkutek, J. Kwiczala, A. Łusiak, R. Handzlik, J. Paprocki, R. Matuszek, M. Bestwina, D. Macura.

Stopień Ratownika Wodnego zdobyli: A. Pieszka, J. Ciešlar, B. Bo-mastyk, Ł. Widzik, P. Jakubowski, T. Niedźwiecki, G. Jakubowski, M. Czyż, A. Adamiec, A. Kukuczka, P. Zmuda, Sz. Jachym, M. Malina.

OGŁOSZENIE

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że kolczyki dla owiec, kóz i świń oraz duplikaty kolczyków można zamawiać za pośrednictwem Biura Powiatowego AriMR w Międzywiciu, Skoczów, Międzywicie 38, tel. 853 03 23 lub bezpośrednio u dostawców (po uprzednim wystąpieniu do Agencji z wnioskiem o przyznanie puli numerów) wpisanych na Listę dostawców. Koszty zamówionych kolczyków i duplikatów ponosi producent przy odbiorze przesyłki. Cena za kolczyki i duplikaty kolczyków obejmuje również koszty dostarczenia kolczyków do zamawiającego. Zamówienie duplikatów kolczyków odbywa się tylko za pośrednictwem Biura Powiatowego AriMR w Międzywiciu. Kolczyki dla bydła do końca 2004 r. są dostępne w BP AriMR w Międzywiciu bezpłatnie.

KONKURS

Miejski Zarząd Dróg, ul. Liburnia 4 zaprasza do konkursu ofert na: Zagospodarowanie pomieszczenia zlokalizowanego w Miejskich Halach Targowych przy ul. Stawowej 6 z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej.

Lokal użytkowy o łącznej pow. 72 m² położony na parterze, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie STAROSTWA POWIATOWEGO, sklepów – DISCOUNT PLUS, KOMFORT.

OFERTA WINNA ZAWIERAĆ:

- imię i nazwisko lub nazwę firmy – adres i telefon,
- stawkę czynszu najmu za m² powierzchni w stosunku miesięcznym (netto),
- określenie czasu rozpoczęcia adaptacji oraz przypuszczalnego okresu zakończenia,
- wyciąg z rejestru o prowadzeniu działalności gospodarczej lub wypis z rejestru handlowego,
- określenie profilu działalności jaki zamierza się prowadzić

Oferent jest zobowiązany do adaptacji lokalu we własnym zakresie i na własny koszt.

Stawka czynszu nie uwzględnia kosztów mediów oraz podatku od nieruchomości.

Zamkniętą kopertę z ofertą oznaczoną:

"KONKURS OFERT NA ZAGOSPODAROWANIE POMIESZCZENIA W MIEJSKICH HALACH TARGOWYCH" należy złożyć w sekretariacie MZD, ul. Liburnia 4, tel. (033) 8582890. Termin składania ofert upływa 10 IX 2004 r., do godz. 13.00. Otwarcie ofert nastąpi 13 IX 2004 r., o godz. 9.00 w sekretariacie MZD przy ul. Liburnia 4. MZD zastrzega sobie prawo do odstąpienia od konkursu ofert bez podania przyczyny lub jego unieważnienia. Wszelkie informacje dostępne pod nr tel. (033) 8523653, od poniedziałku do piątku, w godz. 7.00-13.00.

Dyrektor
Wiesław Sosin

U W A G A

PRZEDSIĘBIORCY PROWADZĄCY SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE MIASTA CIESZYNA

W związku z art.11¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. nr 147/02/1231 z późn.zm.) przypomina się przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o obowiązku dokonania trzeciej raty opłaty za korzystanie z ww. zezwoleń w 2004r. w terminie do dnia 30 września 2004r.

Wysokość opłaty wnoszonej do kasy Urzędu Miejskiego należy uzgodnić w Referacie Działalności Gospodarczej (pok.12).

Jednocześnie informuje się, iż niedokonanie stosownej opłaty w ww. terminie spowoduje wygaśnięcie zezwolenia.

Bliższych informacji na temat opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych udziela Referat Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego (tel. 852 07 01 w. 304)

LICENCJONOWANY KLUB K A R A T E

Ogłasza zapisy w:

- Cieszynie
- Skoczowie
- Ustroniu
- Strumieniu

Grupa dziecięca od 6-ciu lat; grupa starsza;

wykwalifikowani instruktorzy; egzaminy na stopnie; obozy karate; turnieje; profesjonalny sprzęt do sztuk walki.

Informacja: 0-607-314-119; www.shindo.prv.pl

PRZETARGI

Burmistrz Miasta Cieszyna ogłasza ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych położonych na os. Mnisztwo, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki obr.76 nr: 50/72 o pow. 0,0597 ha, 50/77 o pow. 0,0553 ha, 50/82 o pow. 0,0582 ha (ul. Krucza) i dz. 20/62 obr.77 o pow. 0,0811 ha (ul. Bociania).

Ceny wywoławcze do przetargu wynoszą odpowiednio: 19.400,- zł, 19.800,- zł, 18.900,- zł i 12.800,- zł.

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości odpowiednio po 2.000,- zł (dz.50/72 i 50/77), 1.900,- zł (dz. 50/82) i 1.300,- zł (dz.20/62) na konto Urzędu Miejskiego ING Bank Śląski S.A. w Cieszynie nr 44 1050 1083 1000 0022 6985 8169 w terminie do 10 IX 2004 r.

Przetarg odbędzie się w dniu 16 IX 2004 r. w sali nr 13 Urzędu Miejskiego (Rynek 1, I piętro) o godz. 10.00 (dz.50/72), o godz. 10.10 (dz.50/77), o godz. 10.20 (dz. 50/82) i o godz. 10.30 (dz.20/62).

Do cen ustalonych w wyniku przetargu zostanie doliczony podatek VAT w wys. 22%.

Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie internetowej www.um.cieszyn.pl, na tablicy ogłoszeń Urzędu (Rynek 1, I piętro) oraz pod numerem telefonu (33)852 07 01 do 06 wewn. 273 lub 272.

Spółka Wodna dla Utrzymania Młynówki Cieszyńskiej ogłasza przetarg nieograniczony na odtworzenie palisady brzegu potoku Młynówka na terenie Browaru w Cieszynie. Szczegółowe informacje: tel. (033) 851 54 44, 851 55 35. Osoba uprawniona do kontaktu – inż. Henryk Supik.

NIERUCHOMOŚĆ DO NAJMU

Zakład Budynków Miejskich informuje, że przeznacza do najmu, w drodze pisemnego przetargu nieograniczonego, lokal użytkowy położony na 3 kondygnacjach budynku nr 17 przy ul. Głębokiej o powierzchni użytkowej 493,79 m².

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego (Rynek 1, I piętro) i Zakładu Budynków Miejskich (ul. Liburnia 2, I piętro) oraz umieszczone na stronie internetowej www.um.cieszyn.pl oraz www.zbm.cieszyn.bip.gov.pl.

Szczegółowe informacje: ZBM, ul. Liburnia nr 2, I piętro, pokój nr 8, tel. 8511886.

STAROSTA CIESZYŃSKI
BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA
ORAZ ORGANIZACJE KOMBATANCKIE CIESZYNA
I POWIATU CIESZYŃSKIEGO
zapraszają na

**OBCHODY 65 ROCZNICY WYBUCHU
II WOJNY ŚWIATOWEJ
I DNIA WETERANA**

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

1 września 2004 r.

- godz. 10.30 Rozpoczęcie manifestacji na Placu Poniatowskiego w Cieszynie:
Odśpiewanie Hymnu Państwowego,
Okolicznościowe Przemówienie Starosty Cieszyńskiego,
Modlitwa Kapelanów Służb Mundurowych,
Apel Poległych
Składanie Kwiatów
Odśpiewanie Roty
- godz. 10.50 Uroczysty przemarsz ulicami miasta w asyście orkiestry, połączony ze składaniem kwiatów pod pomnikiem Obrońców Ojczyzny oraz Harcerzy
- godz. 11.30 Nabożeństwo ekumeniczne w intencji Obrońców Ojczyzny oraz Ofiar II Wojny Światowej – Kościół Parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny w Cieszynie
- godz. 13.00 Spotkanie weteranów II Wojny Światowej z władzami miasta i powiatu w COK „Dom Narodowy” w Cieszynie
Okolicznościowe przemówienie Burmistrza Miasta Cieszyna

Organizacje kombatanckie oraz instytucje posiadające sztandary prosimy o wystawienie pocztów sztandarowych na miejscu manifestacji lub w kościele.

Wszystkich mieszkańców prosimy o liczny udział.

**GODZINY OTWARCIA
BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**

Biblioteka Miejska ul. Głęboka 15 uprzejmie informuje, że od 1 IX br. *Oddział dla dzieci, Wypożyczalnia dla dorosłych, Czytelnia ogólna*

czynne będą: pon., wtorek, środa, piątek 8.00 – 18.00
czwartek nieczynne
sobota 8.00 – 13.00

Filia nr 1 – ul. Wąska 2

otwarta: poniedziałek, środa, czwartek 10.00 – 18.00
wtorek 8.00 – 16.00
piątek nieczynna

Filia nr 2 – ul. Ciencialy 1

otwarta: poniedziałek, środa, piątek 12.00 – 18.00
wtorek 8.00 – 14.00
czwartek nieczynna

Filia nr 4 – ul. Srebrna 6

otwarta: poniedziałek 9.00 – 14.00
wtorek, czwartek 9.00 – 14.00

**INFORMACJA O TERMINACH
PŁATNOŚCI PODATKÓW**

Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego uprzejmie informuje, że z dniem 15 września 2004 r. upływa termin płatności:

- III raty podatku od nieruchomości i rolnego,
- II raty podatku od środków transportowych.

Wpłaty na powyższe należności można dokonywać bezpośrednio w kasie referatu podatków Wydziału Finansowego na parterze Ratusza, codziennie w godzinach od 8.00 do 15.00, we wtorki od 7.30 do 16.30, z przerwą od 11.00 do 11.15 lub bezpośrednio na konto Urzędu Miejskiego w ING BSK o/Cieszyn nr 91 1050 1083 1000 0022 7607 6284.

Cieszyn
ul. Rynek 20
tel. (33) 851 45 71, 851 21 38

www.bph.pl

**Potrzebujesz szybko
pieniędzy?**

Pożyczka od ręki

- bez poręczycieli
- wystarczy jedna wizyta w Oddziale
- niskie raty
- kwota pożyczki od 500 do 15 000 zł
- również na spłatę innych pożyczek

Bez poręczycieli!

Bank BPH

ZAŚWIADCZENIE PRACODAWCY O ZATRUDNIENIU I ZAROSKACH

WYPEŁNIA WNIOSKODAWCA

Imię i nazwisko Wnioskodawcy

Adres zamieszkania

Na mocy złożonego niniejszym wyrazam zgodę na udzielenie informacji zawartych w tym formularzu Banku BPH SA oraz ich wykorzystanie przez Bank, w szczególności przewidzianą do potwierdzenia zatrudnienia lub poziomu danych zawartych w tym formularzu.

Podpis Wnioskodawcy, data

WYPEŁNIA PRACODAWCA

Pracownik zatrudniony od

Obecne stanowisko

Forma umowy o pracę na czas nieokreślony*) na czas określony*)

od dnia

do dnia

Pracownik nie znajduje się*) znajduje się*) w okresie wypowiedzenia umowy o pracę. Zatem pracownik nie znajduje się*) znajduje się*) w stanie wypowiedzenia umowy o pracę.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie ostatnich 3 miesięcy:

w tym wynagrodzenie zasadnicze:

Wynagrodzenie nie jest*) jest*) obliczona kwota

z tytułu

Niniejszym oświadczam, że podane informacje są prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym. Jestem świadomy, że Bank wykorzystuje je do podjęcia decyzji w sprawie udzielenia kredytu Wnioskodawcy. Jestem świadomy, że informacje niegospodnie ze stanem faktycznym mogą spowodować straty finansowe Banku i przyczynić się do odroczenia lub odmowy wypłaty pożyczki z tytułu tego wniosku.

Pozostawiając podpis

Data, podpis i pieczęć upoważnionego przedstawiciela pracodawcy

*) niepotrzebnie obkreślić

Kino „Piast”, ul. Ratuszowa 1

27 VIII-1 IX g. 14.30, 16.30 „SHREK 2”, USA, b.o.
2 IX g. 20.30 Chicago, USA, od 15 lat
2-3 IX g. 14.30, 16.30, 18.30 „SHREK 2”, USA, b.o.
3 IX g. 20.30 „Ladykillers, czyli zabójczy kwintet Starsky i Hutch”, USA
4-5 IX g. 18.30, 20.30, „SHREK 2”, USA, b.o.
6-8 IX g. 15.00, 17.00, 19.00 „SHREK 2”, USA, b.o.
9 IX g. 16.00, 18.00 „SHREK 2”, USA, b.o.

Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46

do 12 XI Wystawa „Szlachta Księstwa Cieszyńskiego. Tajemnice warsztatu genealoga i heraldyka.”
W warunkach, gdy nie koliduje to z obsługą Czytelników, wystawę zwiedzać można także w godzinach, w których czynna pozostaje Czytelnia Ogólna Książnicy Cieszyńskiej, a mianowicie w dni powszednie (poza czwartkiem) do godz. 18.00, a w soboty w godzinach od 9.00 do 15.00.

Muzeum Śląska Cieszyńskiego, ul. Regeza 6

Zwiedzanie ekspozycji stałej: pon.: nieczynne; wt., czw., sob.: 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00; śr.pt.: 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00; niedz. 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
Galeria Wystaw Czasowych: Nie szata zdobi człowieka? Strój cieszyński na przełomie XIX i XX wieku, wystawa czynna do 5 IX w godzinach otwarcia muzeum.
Do 30 VIII Instrumenty muzyczne dawnych wieków – Sala Rzymska, wystawa czynna w godzinach otwarcia muzeum

COK „Dom Narodowy”

1 IX Obchody 65. rocznicy wybuchu II wojny światowej i Dnia Weterana (szczegóły na odrębnych afiszach)

**2 IX g. 17.00 Koncert MAJOR BIG BAND
FINLANDIA – jazz, gospel, fińskie melodie ludowe
(wstęp wolny)**

3.IX g. 17.00 Spotkanie miłośników modelarstwa (sala 28, II piętro)
3 IX g. 19.00 „Wschodzenie” – spektakl CST
5 IX g. 8.00 Targi Staroci
8 IX g. 16.00 Bliżej natury – spotkanie Koła Radiestetów
8 IX Pracownia ceramiki – spotkanie organizacyjne; g. 15.00 – dzieci, g. 16.00 – młodzież
8 IX g. 17.00 Cieszyńskie Studio Rytmiki i Tańca – spotkanie organizacyjne

Wystawy
Galeria DN czynna w dni powszednie w g. 13.00 – 18.00:
2-16 IX „Świat współczesny jest wielkim kolażem” - wystawa prac Sylwii Kasperczyk, Pauliny Poczętej i Elżbiety Labzik (z pracowni rysunku prof. Anny Kowalczyk – Klus; Instytut Sztuki Filii UŚ w Cieszynie) - wernisaż- 2 IX, g. 15.30
Galeria „Na Piętrze”
6-20 IX „Rożnawa - Ogród Tajemnic” – wystawa fotografii Gabrieli Tököly

Biblioteka Miejska, ul. Głęboka

30 VIII g. 14.00 „Pocztówki z wakacji” - konkurs plastyczny.
31 VIII g. 14.00 Gry i zabawy integracyjne.
10 IX g. 14.30 Podsumowanie Konkursu czytelniczego pod nazwą „Książeczki z bibliotecznej półeczki – czyli w wakacje czytamy jeszcze więcej”
3 IX, g. 15.00 „Nasz Teatrzyk” – spotkanie organizacyjne.
6 IX, g. 15.00 „Opowiadania Babuni” – opowiadanie baśni.
7 IX, g. 15.00 „One, two, three..” – zajęcia w języku angielskim.
8 IX, g. 15.00 „Jak polubić szkołę” – pogadanka tematyczna.
10 IX, g. 10.30 Spotkanie z dziećmi specjalnej troski z OREW z Cieszyna.

10 IX, g. 14.30 Nagrodzenie laureatów Konkursu czytelniczego „Książeczki z bibliotecznej półeczki”.
10 IX, g. 15.30 „Nasz Teatrzyk” – próba.

IMPREZY SPORTOWE

Stadion „Pod Wałką”

29 VIII g. 17.00 - Mecz piłki nożn. kl. B, TS Mieszko Piast – LKS Hażlach
4 IX Mecz piłki nożn. TS Mieszko Piast – BBTS Podbeskidzie, 10.00 – trampkarze starsi, 11.30- juniorzy starsi
5 IX Mecz piłki nożn. TS Mieszko Piast – Kuźnia Inżbud Ustroń, 10.00 – trampkarze młodsi, 11.30- juniorzy młodsi

PO DRUGIEJ STRONIE OLZY

Teatr, ul. Ostravska 67

1 IX g. 9.30 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
2 IX g. 10.00 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
3 IX g. 10.00 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
4 IX g. 17.30 Królowa Śniegu – scena polska
5 IX g. 17.30 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
7 IX g. 19.00 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
9 IX g. 19.00 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska
10 IX g. 19.00 Těšínské nebe – Cieszyńskie niebo – scena polska

Galeria Biała Teatru

do 26 IX Wystawa Těšínské nebe - Cieszyńskie niebo – unikaty z epoki paleolitu kulturalnego

Galeria Wielka Teatru

1 IX-19 IX Wystawa prac uczniów gimnazjów z Czeskiego Cieszyna i Trzyńca

Dyżury Aptek

27 VIII	„Moja Apteka”,	ul. Rynek 6,	tel. 857-92-50
28 VIII	„Na Starówce”,	ul. Mennicza 20,	tel. 857-76-40
29 VIII	„Na Banotówce”,	ul. Hallera 45,	tel. 852-25-36
30 VIII	„Medi-Tm”,	ul. Frysztacka 20,	tel. 479-70-80
31 VIII	„Na Kubisza”,	ul. Kubisza 1,	tel. 852-09-50
1 IX	„Na Moniuszki”	ul. Moniuszki 13,	tel. 479-56-66
2 IX	„FarmaRosa”	ul. Liburnia 22	tel. 857-99-61
3 IX	„Galen”	ul. Bobrecka 27	tel. 858-27-65
4 IX	„Pod Wzgórzem”,	ul. Górna 20,	tel. 857-88-16
5 IX	„Na Trakcie”,	ul. Szybińskiego 1,	tel. 851-35-54
6 IX	„U Miłosiernych”,	ul. Londzina 1,	tel. 852-02-67
7 IX	„Moja Apteka”,	ul. Rynek 6,	tel. 857-92-50
8 IX	„Na Starówce”,	ul. Mennicza 20,	tel. 857-76-40
9 IX	„Na Banotówce”,	ul. Hallera 45,	tel. 852-25-36
10 IX	„Medi-Tm”,	ul. Frysztacka 20,	tel. 479-70-80

CIESZYN

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
43-400 Cieszyn, Ratusz - Rynek 1, tel. 852 07 01
Redakcja: **Biuro Promocji i Informacji**, Urząd Miejski
Rynek 1, tel. 852 07 01 wew. 242, e-mail: promocja@um.cieszyn.pl
Redaktor naczelny: Tomasz Lenkiewicz
Skład i Druk: **OFFSETdruk i MEDIA** sp. z o.o.,
43-400 Cieszyn, ul. Frysztacka 43 a, tel. 857 70 90, fax 857 70 92
Projekt winiety: Grzegorz Hańderek
Nakład 5.000 egz. ISSN 1234-1746
www.cieszyn.pl

CIESZYN

STUDNIA TRZECH BRACI

(Ciąg dalszy z poprzedniego numeru WR)

Początki legendy o Trzech Braciach, założycielach Cieszyzna w nieodłączny sposób związane są z osobą cieszyńskiego burmistrza i kronikarza Alojzego Kaufmanna, który też pierwszy publicznie ją opowiedział. I to nie było komu, bo samemu cesarzowi Franciszkowi I w czasie jego wizyty w Cieszyźnie w 1817 r. Wizyta trwała dwa dni, pierwszy dzień władca poświęcił na audiencje i rozmowy z miejscowymi notablami i urzędnikami, w drugim (dokładnie 30 czerwca 1817 r.) znalazł czas, by zwiedzić miasto i jego instytucje. Rozpoczął od budynku Sejmu Ziemskiego, następnie skierował się w stronę niedawno zbudowanego browaru mieszczańskiego na ul. Śrutarskiej, który w owych czasach był jednym z przykładów postępu ze względu na zamontowaną w nim maszynę parową. Oprowadzał go burmistrz Kaufmann, który obok leżącej na drodze studni brackiej opowiedział władcy baśń o początkach Cieszyzna. Studnia niestety była w tym czasie bardzo zniszczona, według samego Kaufmanna przypominała w tym czasie rozlaną kałużę. Cesarz nie omieszkiał więc zauważyć, że "jeśli to taka szacowna studnia jest, to trzymacie ją w bardzo złej czci". Uwaga władcy nie mogła oczywiście pozostać bez echa. Mimo nie najlepszej kondycji finansowej Cieszyzna w 1825 r. władze miasta doprowadziły do odbudowy "prastarego zabytku z początków Cieszyzna" i uporządkowały jego otoczenie.

Nie wiemy dokładnie co cieszyński burmistrz opowiedział austriackiemu władcy. Ale w swoich pracach o dziejach Cieszyzna Kaufmann wypowiadał się wielokrotnie na temat legendarnych początków Cieszyzna, zawsze cytując "podanie ludowe", mówiące, że synowie polskiego króla Leszka III polowali w ciemnym lesie rosnącym w miejscu obecnego Cieszyzna i w jednym miejscu (na zboczach gdzie obecnie leży miasto) odkryli źródło krystalicznej wody, od którego rozciągał się bardzo przyjemny widok na dolinę Olzy. Potrzeba schronienia na dłuższy czas oraz bogactwo zwierzyzny spowodowały, że Ciesko, jeden z braci wybudował na tym miejscu mały domek

myśliwski, potem na sąsiednim wzgórzu zamek ze świątynią. Ściągnął też osadników, tak że na miejscu wcześniej przydatnym do polowań powstało miasto, które od słów „cieszyć się” nazwano Cieszyńnem. Źródło przekształciło się w studnię, dostarczającą najlepszą wodę pitną dla miasta, którą później na pamiątkę trzech królewskich synów nazwano Studnią Trzech Braci.

Legenda o Studni Trzech Braci stała się obowiązującą wersją podania o założeniu Cieszyzna w momencie, kiedy kilkanaście lat później ukazała się drukiem. Stało się to za sprawą Paula Lamatscha von Warnemunde, domorosłego poety i urzędnika cieszyńskiego magistratu, a więc bliskiego współpracownika burmistrza Kaufmanna. W dwutomowym zbiorze wierszy, i dramatów, który ukazał się w druku w Brnie w 1840 r. pt. „Erzählungen, Sagen und Gedichte”, Lamatsch zamieścił też obszerny poemat "Die Gründung von Teschen".

Odtąd legenda zaczęła żyć własnym życiem, a wraz z nią studnia bracka, czy też, jak ją teraz już nazywano, Studnia Trzech Braci. Na swojej nieoczekiwanej popularności studnia zyskała, bo musiano o nią lepiej zadbać, aczkolwiek władze miejskie, którym zawsze brakowało pieniędzy, musiały być do tego przymuszane przez opinię publiczną. Po 1848 r. szczególnie zainteresował się Studnią Trzech Braci rodzący się polski obóz narodowy, bowiem legenda o synach polskiego króla przypominała polskie korzenie Cieszyzna. Już w 1852 r. "Gwiazdka Cieszyńska" przedrukowała polskie tłumaczenie części kroniki Kaufmanna, gdzie zacytowano legendę i wspomniano o studni. W 1860 r. właśnie środowisko polskie skupione wokół „Gwiazdki” przypomniało władzom legendarną rocznicę powstania Cieszyzna i zaczęło się dobijać o renowację studni. Stanowisko redakcji wyrażono w popularnym dialogu „Jura i Jonek”, w numerze z 23. czerwca, w którym skonstatowano, że Cieszyń istnieje już 1050 lat, a nikt w mieście o tym nie myśli. Oczywiście

przytoczono podanie o wysłaniu w trzy strony świata książęcych braci Bolka, Leszka i Cieszka, którzy po długiej podróży spotkali się „nad dobrym źródłem, kiere po dziś dzień bracką studnią nazywamy”. Przypomniano uroczystość przed 50 laty, wyrażono głębokie ubolewanie, że ta zająca pamiątka przeszłości, w której „była dycki najlepsza woda z całego miasta, i była pięknymi kratami otoczona, jak kapliczka” teraz jest bardzo zaniedbana. Dialog skończył się wezwaniem do zbierania datków na odbudowę studni. Wkrótce zaczęły spływać datki i to z Polski. Jako pierwszy 4 złote nadesłał Wojciech Przybyłowski ze Stanisławowa, a darczyńcy podkreślali wagę renowacji tego piastowskiego zabytku, symbolu słowiańskiej więzi „Szlazaków i Polaków niegdyś ściśle połączonych narodów”.

Fot. R. K.

Studnia Trzech Braci z pocz. XX w. ze zbiorów J. Spyra

(Ciąg dalszy w następnym numerze WR)
Janusz Spyra

Medal okolicznościowy ze zbiorów Z. Tomanka

Zapraszamy Czytelników do współredagowania tej strony. Prosimy o nadsyłanie ciekawostek związanych z Cieszyńnem (np. anegdot, przepisów kulinarnych, zdjęć, dokumentów, wzorów rękodzieła artystycznego itp.), które mogłyby zainteresować innych i wzbogacić wiedzę o naszym mieście.

Gwarantujemy zwrot wszystkich otrzymanych materiałów.

Wiadomości Ratuszowe, Biuro Promocji i Informacji, Rynek 1, 43-400 Cieszyń, e-mail: wr@um.cieszyn.pl